

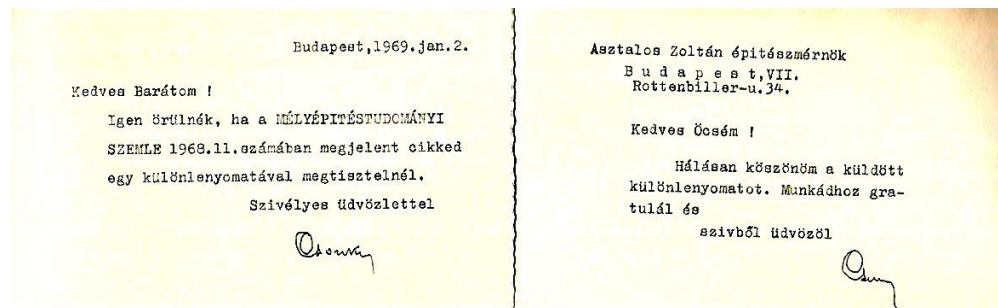
ASZTALOS ZOLTÁN

Nagy megtiszteltetés, hogy kollégák javasoltak illetve tartanak méltónak szakmai elismerésre. Ugyanakkor nagy a felelősség is, hogy a munkásságomról készített összeállítással megfeleljek a megélevezett bizalomnak. Nem készültem ilyesmire, mindig az adott feladatra koncentrálni, nem fordítottam sok gondot a megtörtétek dokumentálására. Egy évtizede lezárt pálya részben elérhető, a mostani szemlélettől jelentősen eltérő körülmények között, nagyrészt a digitális korszak előtt született alkotásainak dokumentumaiból aktualitással bír, ma is elismerésre számot tartó összeállítást létrehozni nem egyszerű dolog.

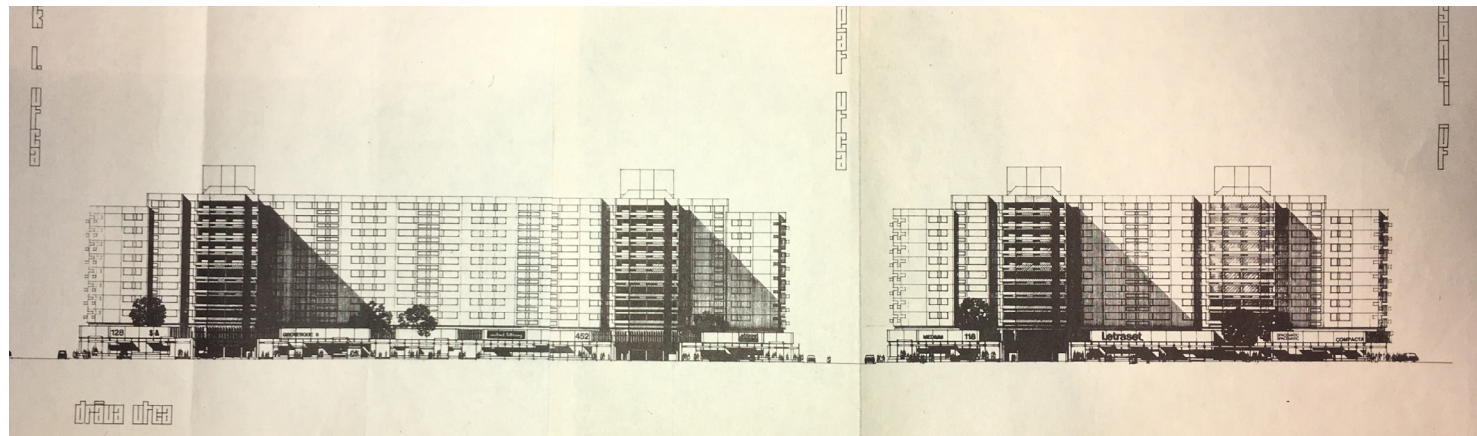
Mérleget kell hát készítenem, amit e váratlan helyzet nélkül talán soha nem tettem volna meg. Megkísérlem a kitérőkkel, számtalan feladattal tarkított pálya állomásait és néhány elérhető dokumentumát felidézni. 1964-ben kezdődött a Budapesti Közlekedési és Műszaki Egyetemen az építészmérnöki karon szerzett jeles diplomával. A folytatás jól lehatárolható szakaszokból állt:

1964-67 között a 26.sz Állami Építőipari Vállalatnál dolgoztam. A százhalombattai erőmű építkezésen beosztott mérnök, majd fél év múlva építésvezető voltam. Ekkor készítettük Magyarország első csúszó zsákos munkáját, az erőmű kéményét.

1967-71 között a Budapesti Városépítési Tervező Vállalatnál statikus tervezőként kezdtem. Párhuzamosan felvételt nyertem a Magyar Tudományos Akadémia aspiránsi kurzusára. Aspiránsvezetőm Dr. Kollár Lajos volt. Több tudományos cikkem jelent meg statikai számítási, méretezési módszerek, valamint héjszerkezetek témakörben. Ezek dokumentálása túllépné jelen összeállítás kereteit. Dr. Csonka Pál professzor úr leveleit teszem ide csupán, mint ezen időszak kedves emlékeit.

Ebben az időben indult Magyarországon a Larsen-Nielsen panelrendszer, valamint az öntöttfalas technológia bevezetése a lakótelepek építésénél. Lehetőségem nyílt Gáspár Tibor mellett építész munkatársként bekapcsolódni ebbe a munkába. Statikát, tudományt feledve éltem a lehetőséggel. Az Újlipótvárosi és az Őrmezői lakótelep beépítését és épületeit terveztük. Abban az időben ezen épületek lakásai minőségi ugrást jelentettek az akkor elterjedt blokkos technológiával készülő épületekkel szemben. A következőkben az Újlipótvárosi beépítés Dráva utcai homlokzatáról akkor készült rajzom, és az Őrmezői lakótelep képei láthatók.

Magántervezőként több, a 60-as években épült társasház közül az Istenhegyi úti Monimpex lakótelepre az akkor rendelkezésre álló építési lehetőségek között, de igényes lakásalaprajzokkal tervezett, több példányban megépült épületem látható.

Jobbra a 70-es évek elején a Széher úton épült társasház homlokzata.

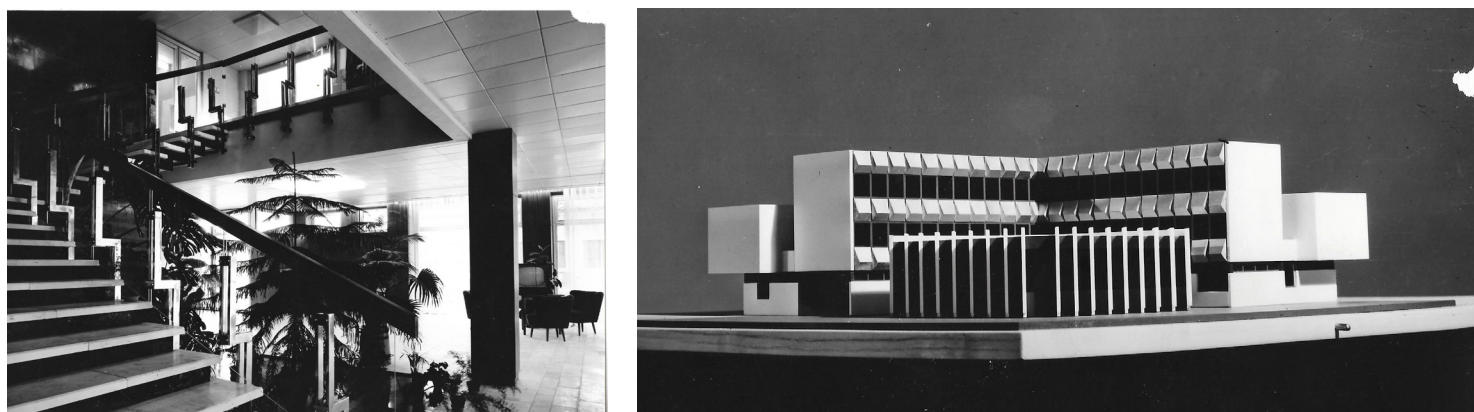
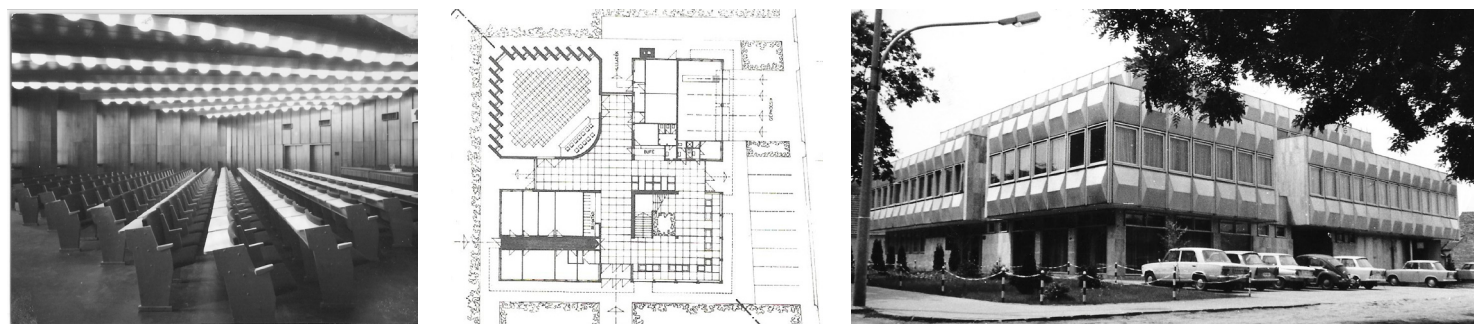
1971-75 között az Általános Épülettervező vállalatnál könnyűszerkezetes autószervezek típussterveinek kidolgozását célul tűzve, Fábián Árpád által szervezett projektben - vezető tervezőként - könnyen előre gyártható, szállítható és szerelhető acélszerkezetes rendszer kidolgozása volt a feladatom. A rendszerrel sorozatban épültek itthon és külföldön egyszerű csarnokszerkezetek, a képen a quedinburgi látható.

A kidolgozott rendszer rugalmasságát, tömegformálásra is alkalmas voltát az Orosházán megépült autószervezek tervével sikerült igazolni. A projekt díjában részesült.

Ebben az időben terveztem az ugyancsak nívódíjas ceglédi irodaépületet.

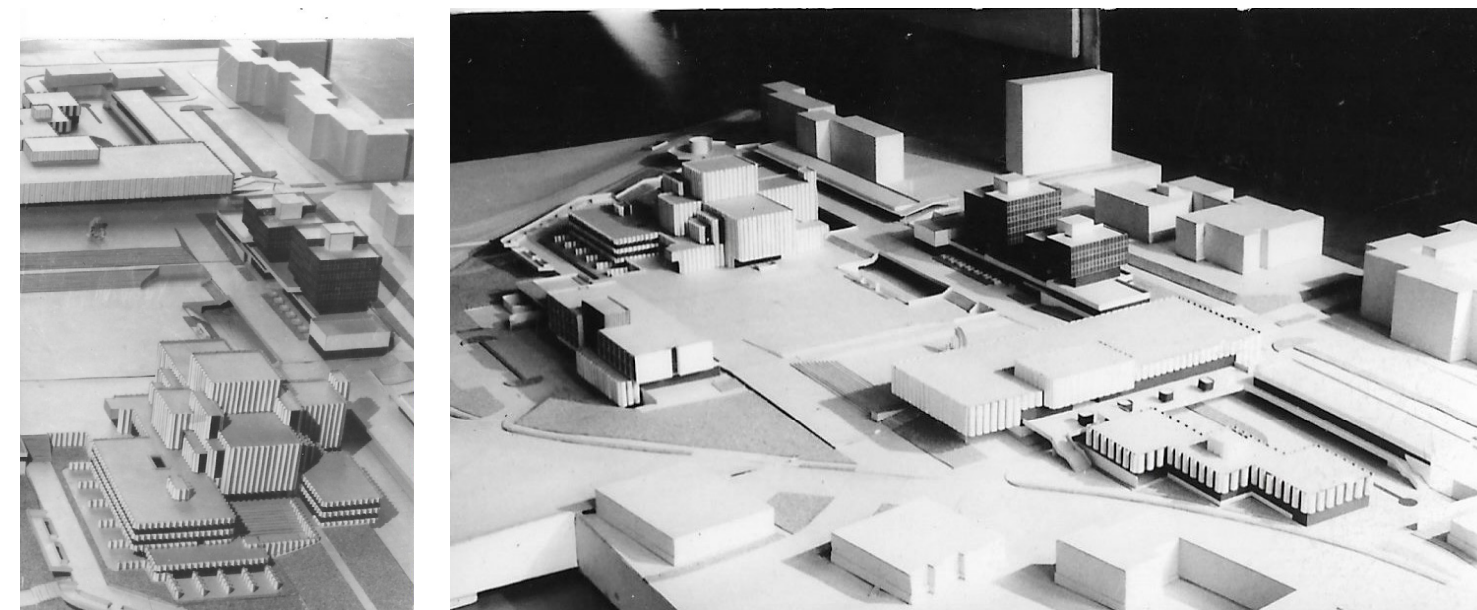
1975-78 között a Pest Megyei Tanácsi Tervező Vállalatnál műteremvezetőként izgalmas építészeti kihívás volt Nagykőrös főterén a földszint plusz három szintes 17m körüli párkánymagasságú Postapalota és a földszintes katolikus plébánia épülete közötti foghíj beépítésének megtervezése. Az akkor nívódíjat kapott épületet Tényi András Nagykőrös főépítésze szakmérnöki képzése során írt tanulmányában 2010-ben is elemzésre méltó maradandó értéként méltatta:

Tudom, a mai tervezői felfogással már nem így közelítenénk meg e feladatot. Manapság a megváltozott gazdasági és politikai helyzetben egészen más eszköztárszer, technológia és anyaghasználat áll a tervezők rendelkezésére. Amennyiben ma kellene ide épületet tervezni, gyökeresen más megoldás születne, de az 1978-as viszonyok ismeretében ez egy jól sikerült épület. A tervezői alapkonceptió ma is helytálló, csupán az építészeti nyelvén megfogalmazott válasz változott az elmúlt 30 év során.

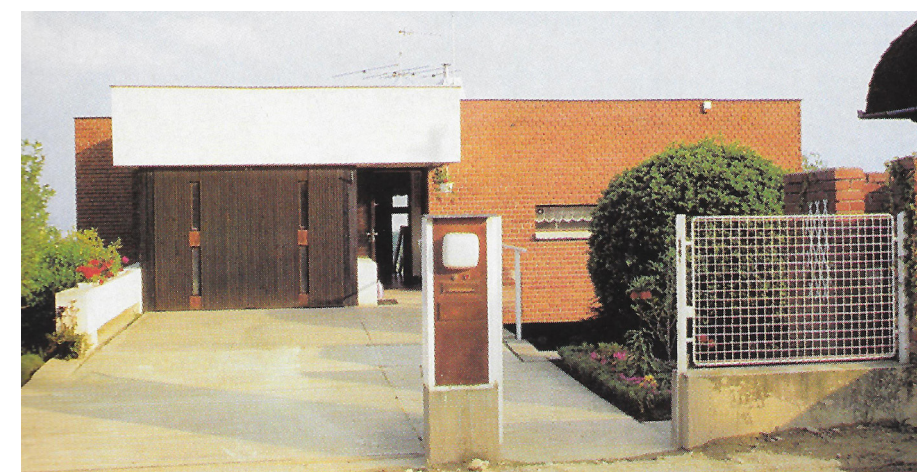
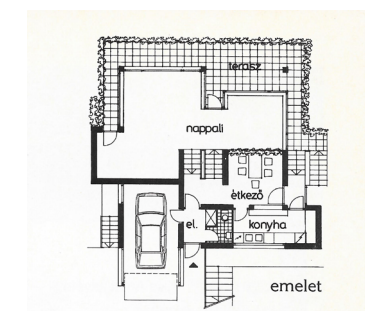
Bár csak ez lenne Nagykőrös, Szabadság terének legkevésbé odaillő épülete!

1976-78-ban a százhalombattai főtér beépítési tervén dolgoztunk Kaszta Dénessel. A beépítési terv Minisztériumi tervtanács által történt elfogadása után a meghatározó épületek tervezését végeztem. Kiviteli tervszinten elkészültek a művelődési ház és a városháza terve. Kiderült, hogy a megbízás szerinti, meglehetősen túlzott igényű program nem finanszírozható. Nem értettem egyet a tervek „csonkolásával”, helyette új, kisebb program alapján, de önmagában koherens koncepció kidolgozásához ragaszkodtam. A farigcsálás munkája más tervezőre maradt, a projekt sorsát tovább már nem kísértem figyelemmel. Pályám másfelé fordult. A képeken a főtér beépítésének eredeti koncepciója, a művelődési házat és a városházat mutató részlet látható.

Ebben az időben épült egy rendkívüli panorámájú helyen, a Szalamandra utcában, a mellékelt lakóépületem. A körben üveggel határolt nappali a páratlan kilátás bármely pontból való élvezhetőségét szolgálja. Az utcaszinten földszintes lapostetős kialakítással a fölöttünk lévő telkek kilátását igyekeztem meghagyni.

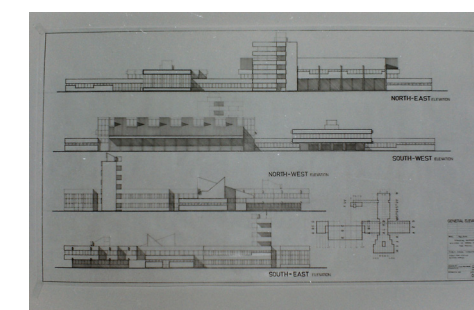
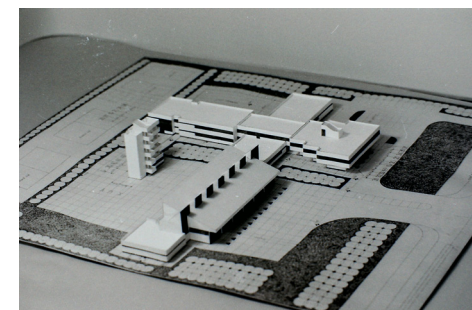
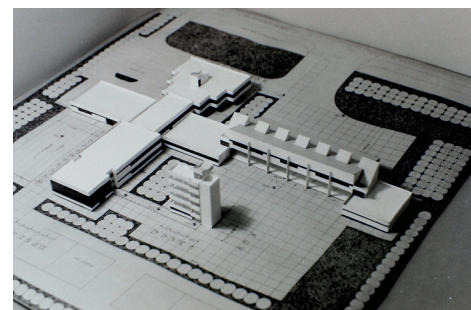
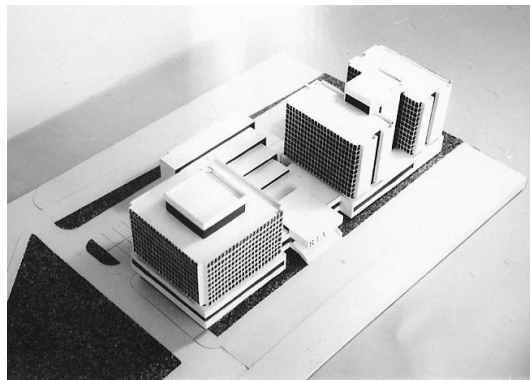

1978-83 között Etiópiában, Addis Ababában feleségemmel, tervező-szakértőként a ritkán adódó alkotói szabadságban volt részünk. A tervezési programokra adandó építészeti válasz megfogalmazásában teljes szabadságot és bizalmat élveztünk. A kivitelezést profi olasz kivitelező cégek végezték. A modellkészítés természetes, kihagyhatatlan része volt a tervezésnek.

Ott tartózkodásunk alatt elkészült épületeink közül kettő:

Az Etióp Közúti Közlekedési Hatóság épülete 300 fős konferenciateremmel:

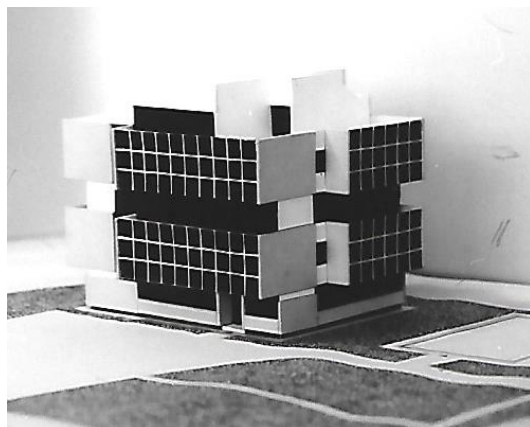

1983-87 között a Fővárosi Művelődési intézmények műszaki irodáját vezettem. Tervezői tevékenységet magántervezőként folytattam. Néhány példa:

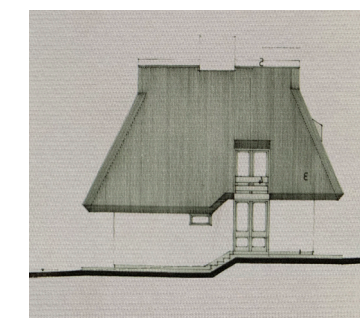
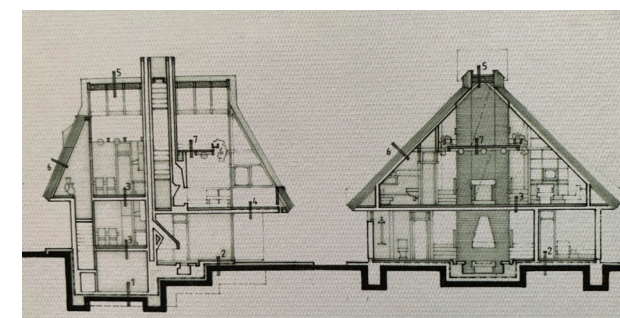
Családi ház - Üllő:

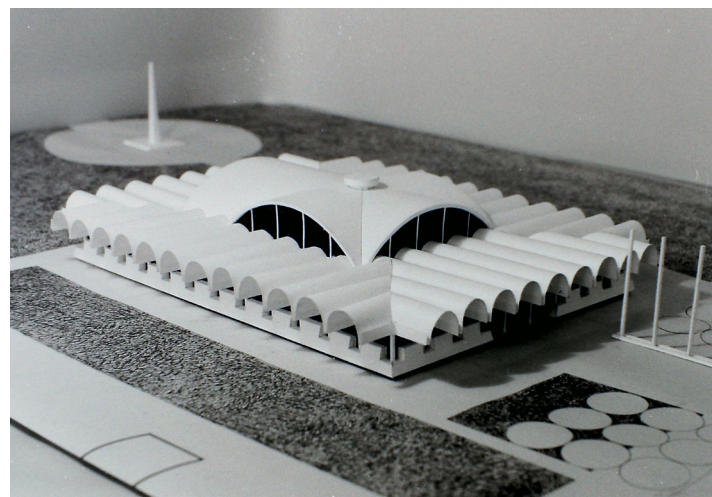
A Civil Repülési Hatóság irodaháza.
A tömegjátékot a majdnem teljesen körüljárható, három utcával határolt telek indokolta.

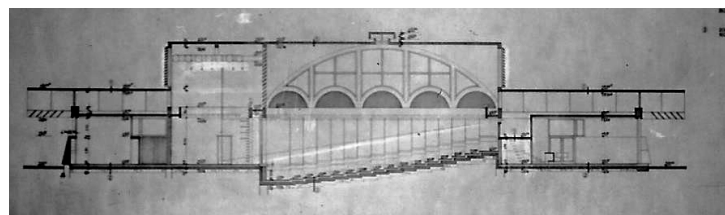
Családi ház - Balatonudvari:

Kettő a kiviteli terv szinten kidolgozott épületeink közül, amelyek ott tartózkodásunk alatt még nem épültek meg:

Városháza Asabban. Az épület formaképzésével az arab környezet stílusához igyekeztünk alkalmazkodni. A dongaszerkezetek alatt kialakuló légcsatornák bármely szélirányból működő átszellőzési rendszert képeznek és az épület gépi berendezések nélküli természetes klimatizálását szolgálják.

Etióp központi tűzoltó állomás, kiképző iskola és gyakorló központ Addis Ababaában:
A program szerint az egész ország számára itt képzik a tűzoltókat és egyben Addis Ababa legnagyobb tűzoltó központja is. Az épületegyüttest tűzoltóállomás, oktatási -és gyakorlóépület, gyakorlótorony, tornaterem és kollégium alkotja.

Családi ház - Törökbálint:

1987-90 között a Novarat Kiszövetkezetben vezető tervezőként a cég saját vállalkozásában végzett beruházásait terveztem:

Ikerházak Budán:

Alagút utca – Pauler utca saroképület a Tabánban:

A telek frekventált fekvése miatt alternatív terv benyújtását írta elő a kerület. A Novarat saját tervünk mellett Virág Csabát kérte fel. A Farkasdy Zoltán által elnökölt fővárosi tervtanács a mi tervünket választotta. Az épület többfunkciós, a földszinten üzlet, az első emeleten bank, a többi szinten egy- és kétszintes lakások vannak. A kettős pincszinten teremgarázs és üzlet-raktárak találhatóak.

1990-2013 között működött az Asztalos és Társa Építész Stúdió, feleségemmel közös vállalkozásunk. Néhány a változatos megbízások közül:

Lakóparkok Németországban, Wusterwitz, Zützen, Dietenheim (1990-1993):

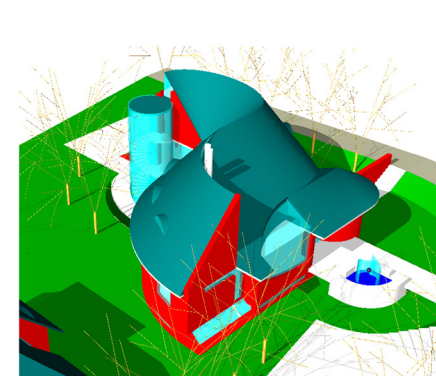
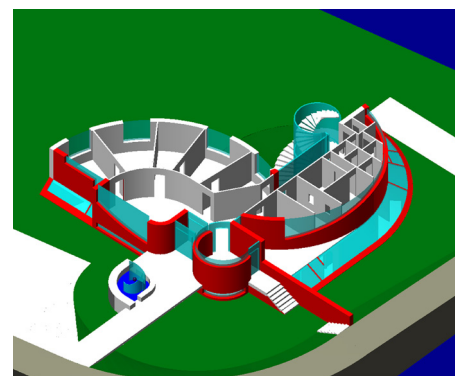

Budapest nagybani piac hűtőház és logisztikai épület:

Dévai Nőgyógyászati Klinika:

A gazdagréti lakótelep fölötti (Törökbálinti út-Irhás árok-Gazdagréti út) saroktelekre eredetileg tervezett szobor szerűen megformált épületünk sajnos meghiúsult. A hatóság ragaszkodott a három utcával párhuzamos lesarkított építési vonalat követő épületkontúrhoz.

Habsburg rezidencia Sós-kúton:

A feladat érdekessége a határozott megbízói igény, a manzárd tető, a kastélyokat idéző formavilág volt. A nem hétköznapi feladatot nagy örömmel dolgoztuk ki.

Néhány kép belsőépítészeti munkáink közül:

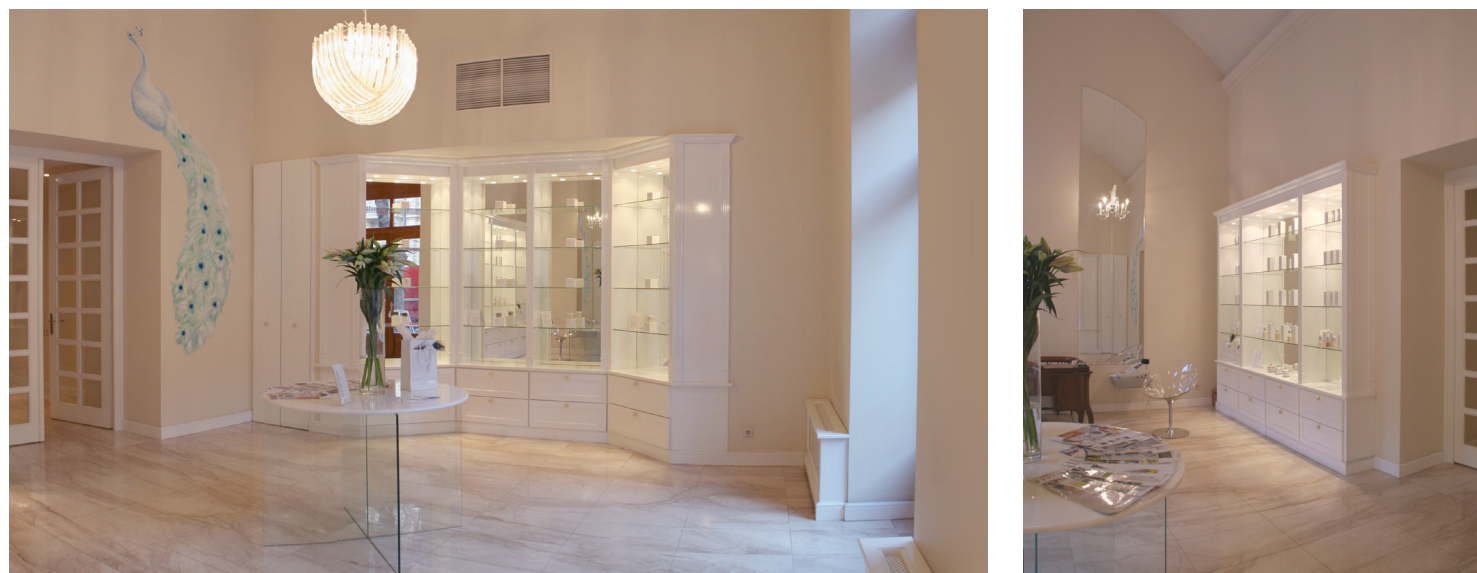
Belvárosi iroda belsőépítészete:

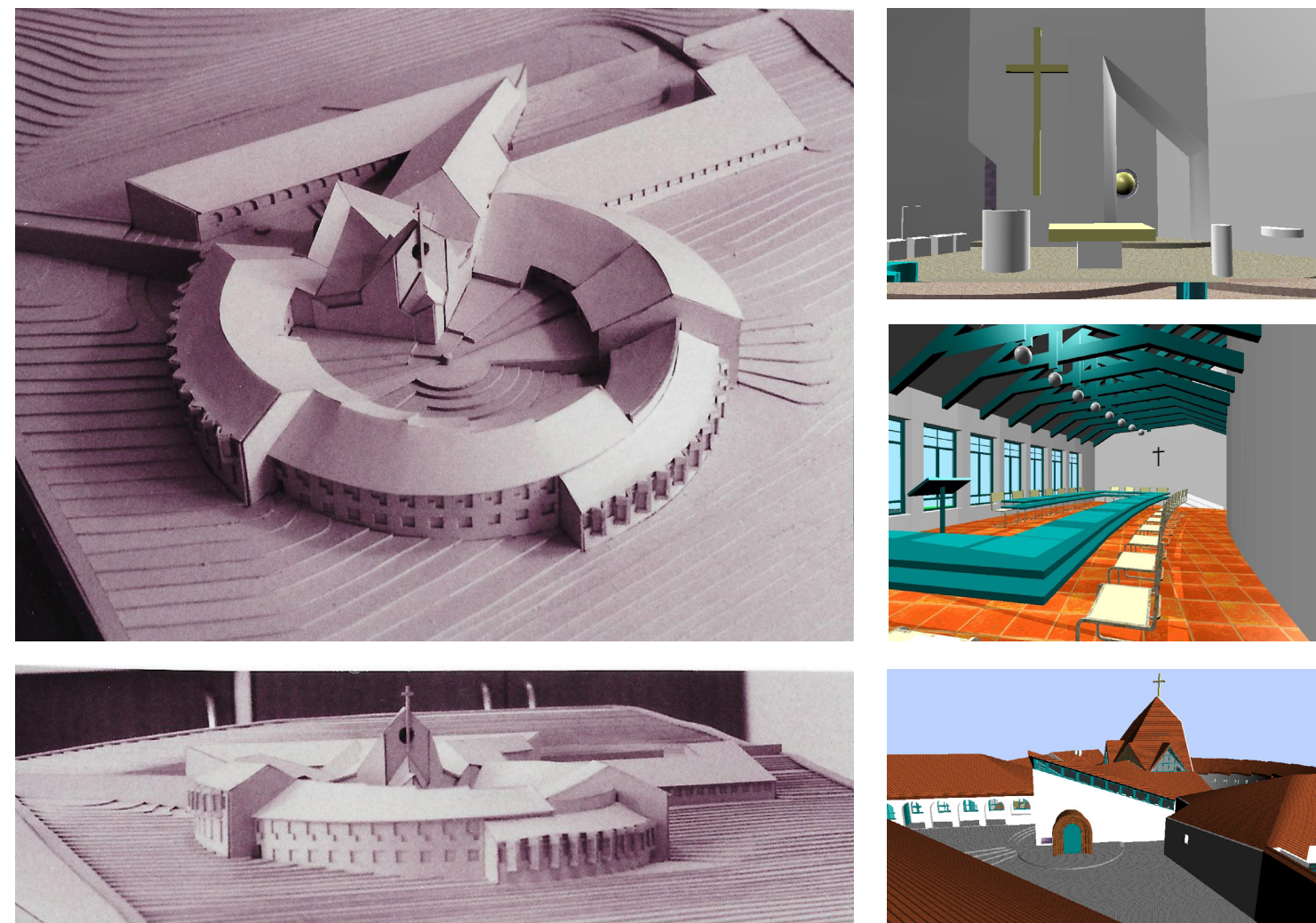
Budai villa belsőépítészete:

Üzletbelső az Andrassy úton:

Karmelita kolostor Alsótoldon: Kiviteli tervszintig kidolgozott, zöldmezős beruházás. Sajnos a rend számára utolsó pillanatban találtak egy építés nélkül beköltözhető megoldást. A vatikáni főépítész által dícséretre méltatott projekt.

Főbb pályázati eredményeim:

- 1969 Korszerű technológiájú szőnyegtelepülések I. díj ifj. Rudnai Gyulával
- 1971 Magyar rádió épülete II díj Bartók Miklóssal
- 1977 Sopron egyetem és vasúti átjáró I. díj Kaszta Dénessel
- 1978 Avas Városközpont Miskolc I. díj Kaszta Dénessel

Legutolsó, feleségemmel Dorogra készített pályázatunkkal ugyan nem nyertünk, de mint szívemhez közelállót mellékelem a modellfotókat:

